

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
186

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 AUGUSZTUS HÓ 13
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 dinár

Rádics István a Vajdaságban

Hónapokkal ezelőtt, még a szerb-horvát megegyezés létrehozására irányuló nagyfontosságú tárgyalások első stádiumában azt írtuk ehelyütt, hogy a horvát kérdés likvidálása után a kisebbségi kérdés likvidálásának kell következnie. Rádics István ismeretes nyilatkozata, amely bejelenti vojvodinai látogatását, teljes igazolása a jóslat helyességének, s a nyilatkozatot követő sajtóháború, amelyben egyelőre csupán a radikális párt indokolt féltékenységére jut világos kifejezésre, annak bizonyítéka, hogy az évek óta szisztematikusan agyonhallgatott kisebbségi kérdés lassankint a politikai közérdeklődés homlokterébe kerül. „Kisebbségek nincsenek” mondotta valamikor Pribicevics Szvetozár. A közoktatásügyek valamikor teljhatalmu minisztere azóta hatalmas száltómortáléval esett ki a politika porondjáról, s szállóigévé vált mondatát, amely szintén nem volt egyéb egy politikai száltó-mortálénál, fényesen megcáfolták az események. A kisebbségek nemhogy nincsenek, de inkább vannak mint valaha. Két évvel ezelőtt még nehéz lett volna ehelyütt arra utalni, hogy Rádics István, a horvát parasztpárt elnöke különös figyelmével és érdeklődésével tiszteli meg a kisebbségi kérdést. A helyzet azonban ilyen tekintetben is alaposan megváltozott azóta, amióta Rádics Istvánt kétórás kihallgatáson fogadta Ófelsége a király, s amióta kölcsönös engedékenységgel sikerült perfektuálni a szerb-horvát megegyezést.

azok az idők, amelyekben még apró botlásokkal és „világszemléleti” cselvétesekkel lehetett kátyuba rángatni a kisebbségi kérdést. Az ország békeességének és a konszolidáció teljességének érdeke, hogy hetedféleves küzdelem után végre ez a probléma is nyugvópontra jusson. Vértelen ötletek és érelmeszesedésben szenvedő programok után bátor cselekedetek idejének kell elkövetkeznie. Áldatlan harc és konok gyűlölködés után munkának és békének. A magyar problémát — ha úgy kell.

Rádics tehát jön. Hogy Szuboticára jön-e, avagy Novisadra, Sentán tart-e népgyűlést, avagy Kanizsán, teljességgel mindegy. Elégséges tudomásul vennünk érkezését, s megtennünk kötelességszerűleg azokat az intézkedéseket, amelyek a kisebbségi helyzetünk javulásának reményét kelthetik. Meg kell jegyeznünk, hogy Rádics vojvodinai látogatásához nem fűzünk tulságos reményeket. Nem hisszük egy percre sem, hogy egyetlen biztató szóra minden megváltozik. De még a pesszimiztáknak sem szabad elfeledniök, hogy Rádics István volt az, aki a kisebbségi kérdésnél sokkal súlyosabb horvát problémát megoldotta. Érkezésének ez ad különös jelentőséget, s az ő egyedülálló képességei azok, amelyek ebben a pillanatban a magyar közvélemény felfokozott figyelmét követelik. A politika nem az érzélgés tudománya. A tényekkel való számolás kényes művészet pillanatnyilag sem parancsolja azt, hogy a radikális párttal szemben a magyarság opcióit biztosítson Rádicsnak. Erről szó sincs, de a magyarságnak, s a magyarság egyetlen legális politikai pártszervezetének, a Magyar Pártnak mégis meg kellene tennie a szükséges előkészületeket a horvát parasztpárt vezérének fogadtatására. Egyelőre nincs olyan politikai koncepció, amely felé sok reménységgel és élő hittel közeledhetnénk, de nem lehet egyetlen, kedvezőnek látszó alkalom sem, amelyet könnyelműen és meggondolatlanul elszalaszthatnának azok, akik a magyar kisebbségi politika irányítását és ennek az irányításnak felelősségét vállalták. A Magyar Párttól meg kell állapítanunk, hogy már nem egy kedvező alkalmat hagyott kiaknázatlanul, s már nem egy esetben tett bizonyosságot azon vád mellett, hogy minimális aktivitása korántsem alkalmas arra, hogy a magyar kisebbségi követelések végre teljes egészükben kielégíttessenek. A vita efeletti már lezáródott, s eszükbe se jut rekriminálni, csupán arra óhajtjuk figyelemztetni a Magyar Párt régóta hallgató központi vezetését, hogy elmúltak

Rádics segítségével is — ki kell emelni a rosszdékeduság, a gondatlanság, a gondolatlanság és a tehetetlenség Mohamed — koporsójából. A horvát kérdés likvidálása után a vojvodinai kisebbségi követelések rendezése fog elkövetkezni. Vajjon nyugodtak lehetünk-e abban, hogy a magyarság és az országos Magyar Párt ebben a percben helyesen, okosan és hűvös józansággal érzékeli és értékeli a pillanat fontosságát? A magyar közvélemény jogos érdeklődéssel várja a Magyar Párt központi vezetésének megnyugtató nyilatkozatát.

A horvát katonai bűnösök megkegyelmezésének ügye a minisztertanácson

Beograd. A kormány tagjai tegnap délelőtt fontos minisztertanácsot tartottak Nincics Momcsiló külügyminiszter közölte a kormányval, hogy a nagykövete tanácsa az SHS államnak ítélte oda a Sveti Naum kolostort. A minisztertanács ezután elhatározta, hogy a horvát királyság fennállásának ezredéves ünnepségei alkalmával Zagrebban szombaton és vasárnap Nikics Niko Maximovics Bozsa, Superina Benjamin és Rádics Pavle fogják képviselni a kormányt.

ruit a kereskedelmi szerződés elfogadásához. A kereskedelmi miniszter véleménye szerint a szerződés tarifális intézkedéseit azonnal életbe kellene léptetni. Részünkről ezt azonnal keresztül is lehetne vinni. Ausztriában azonban előbb parlamenti bizottságnak, kell ezt elfogadni.

Krajacs kereskedelmi miniszter az osztrák-jugoszláv, kereskedelmi szerződést mutatta be, amit a miniszterek pénzügyi és gazdasági bizottsága elfogadott. A minisztertanács is hozzájárult a kereskedelmi szerződés elfogadásához. A kereskedelmi miniszter véleménye szerint a szerződés tarifális intézkedéseit azonnal életbe kellene léptetni. Részünkről ezt azonnal keresztül is lehetne vinni. Ausztriában azonban előbb parlamenti bizottságnak, kell ezt elfogadni.

Délután hat órakor a kormány tagjai még egy minisztertanácsot tartottak, amelyen a katonai bűnösök pereinek törléséről tárgyaltak. Miután a hadügyminiszter a leghatározottabban ellenzi a pertörést, nem is vesz részt a minisztertanács ülésén, hanem Aranyelovics ezredes kabinet főnök helyettesíti.

Rádics Sztjepán a paraszt államról

Zagreb. A „Dom” tegnapi számában Rádics Sztjepán hosszú cikkben a paraszttállam létesítésének a gondolatával foglalkozik, s kifejté azt, hogy tulajdonképpen a parasztság képezi alapját az egész országnak és ezért olyan helyzetet kell biztosítani a parasztságnak az államélet működésében, mint amilyen helyzet a népek ezt a rétegét joggal megilleti. Reméli, hogy amint a horvát parasztság évtizedek

óta megértette az ő intencióit, rövidesen a sumadai és délszerbiai paraszttok is elfogadják álláspontját, de el kell ezt fogadnia a parasztságon kívül álló néprétegeknek is, mert be kell végre látnia mindenkinek, hogy ez az egyetlen szolid alapja a tartós államegységnek és annak bel- és külpolitikai, gazdasági és kulturális téren, hogy boldogulhasson az ország.

Rádics cáfol

Mit mondott a nemzeti kisebbségekről?

A Vreme tegnap reggeli számában Rádics Sztjepánnak egy nyilatkozatát közli, amelyben cáfolja, hogy a Bács-megyeyi Napló című Szuboticán megjelenő napilapban leközölt nyilatkozata minden részletében hiteles. A horvát parasztpárt vezére kijelenti, hogy azok, amiket a magyar és német kisebbségekről állítólag elmondott, szóba kerülhettek egy asztal feletti beszélgetés közben, de semmiesetre sem adta azokat a saját hivatalos politikai nyilatkozataiképpen.

szerekkel szemben az országban lényegesen kevesebben vannak. A magyarokról és a németekről adott nyilatkozatában semmi egyebet nem mondott, mint amit a horvátokról is mondhatott, hogy tudniillik a legutóbbi rezsim alatt ezeknek a nemzetiségeknek is ugyanazok a panaszai voltak, mint a horvátoknak és mivel az alkotmány nem ismer különbséget anyanyelv és vallás szerint az állampolgárok között, éppenugy orvosolni kell a magyar és német kisebbségek sérelmeit, mint ahogy a horvátok is keresték és a megegyezés alapján megtalálták a gyógyító irt sebeikre.

Igaz, hogy a horvátokról, mint kisebbségről nyilatkozott, de nem mint nemzeti kisebbséget említette a horvát népet, hanem csak úgy, mint akik a

Horogkeresztes harcok Berlin utcáin

Tegnap este nyolc és kilenc óra között körülbelül kétszáz fölfegyverzett horogkeresztes vonult végig Berlin nyugati részének utcáin és megtámadta azokat a járőrközpontokat, akiket gyanusnak tartott. A Berliner Tageblatt egyik munkatársát addig ütötték gumibotokkal, amíg összeesett.

letéptek egy fekete-vörös-arany zászlót, anélkül, hogy a rendőrség ezt megtudta volna akadályozni.

A horogkeresztesek nyíltan kijelentették, hogy ez bosszu akar lenni a Kurfürstendammon vasárnap agyonlőtt horogkeresztesért. A horogkeresztesek a Potsdamerplatzon a pályaudvar előtt

A legutóbbi napok politikai zavargásai a rendőrfőnökséget arra bírta, hogy a legerélyesebb rendszabályokat léptesse életbe. Ma reggel óta lovas és autós-rendőrfőnök járják végig a főbb utvonalatokat. Ezek a patrollak azt az utasítást kapták, hogy a legkisebb politikai demonstráció vagy összetűzés esetén is azonnal a legerélyesebben járjanak el.

A magyar és német nyelv

használatát a novisadi városházán

Nemcsak Novisadon hanem az egész Vajdaságban is kínos meglepetést keltett a vajdasági lapok azon jelentése, hogy dr. Milovanovics Milán novisadai polgármester rendeletileg tiltotta meg a városi tisztviselőknek, hogy a kisebbségi polgárokkal valamely kisebbségi nyelven beszéljenek.

A Délbácska munkatársa előtt tegnap dr. Milovanovics Milán polgármester kijelentette, hogy rendelete nem tiltja meg a tisztviselőknek a kisebbségi polgárokkal anyanyelvükön való érintkezést, hanem mindössze azt rendeli el, hogy a tisztviselők a városházán egymásközött államnyelven beszéljenek.

Briand megkezdte londoni tárgyalásait

Az angol király fogadta Briand francia külügyminisztert

György király tegnap délelőtt fogadta Briand francia külügyminisztert és a londoni francia nagykövetet. A kihallgatás után Briand a Downingsteetre hajtatott, ahol Chamberlainnel találkozott, a francia delegáció többi tagjának részvételével. A tegnapi első megbeszélés a németeknek adandó válaszcímű szövegére vonatkozott és teljes egyetértés jött létre. A tanácskozás után a francia nagykövetségén villásreggeli volt, amelyen Houghton amerikai nagykövet is résztvett. Délután a két nemzet delegátusai folytatták a tárgyalásokat.

Ford repülőgépet gyárt a Szovjetnek

A szovjetkormány Fordnak azt az indítványt tette, hogy Kelet-Oroszországban állítson föl nagy repülőgépgyárakat. Ford hajlandó ezt a javaslatot elfogadni. Ezenkívül azzal a tervvel foglalkozik Ford, hogy Oroszországban több nagyobb autómobilgyárat is állítanak föl. Gyárának képviselői legközelebb Oroszországba utaznak, hogy a helyi viszonyokat tanulmányozzák.

Az oroszok erődöket építenek a Dnyeszter partján

Bukarest. Az „Universul” szerint a katonai hatóságokhoz jelentés érkezett, hogy a Dnyeszter rendkívül módon megáradt és hogy az oroszok az áradást ürügyül használják fel arra, hogy a folyó partján erődöket építsenek. Speciális technikusokat hoztak erre a célra az oroszok külföldről. Egyben már megtették a lépéseket az egyes hadtestek megerősítésére. Julius 26-ikára állítólag már koncentráva is voltak a haderők a Dnyeszter partjára. Az elmúlt éjjel pedig nehéz tüzérségi felszereléseket hoztak. A charkovi tisztiiskola végzett növendékeit erre a vidékre osztották be szolgálattételre. Sulyosbitja a helyzetet, írja az „Universul”, hogy Lengyelországból érkezett jelentések szerint az orosz-lengyel vegyesbizottság, mely a két ország között fennálló nézeteltéréseket lett volna hivatva eliminálni, nem tudott eredményes munkát végezni, úgy hogy ezek a tárgyalások megszakadtak.

Olvassa a „Délbácska”-t!

Nagy csempészési affér Másfélmillió dinárral károsították meg az államot

A szubotici és beogradi vámhatóságok régebbi óta gyanakvással kísérik a szubotici Adaros szállítási cég működését, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy igen sok árut csempészenek be az országba. A vámhatóságok rövid idővel ezelőtt értesítést kaptak, hogy Susakból két vagon kézműárt továbbított az Adaros cég. Hamis vámdokumentációkkal sikerült a cégnek a szöveteket juttatni elvámoltatni és így módon másfél millió dinár kárt okozni az államnak.

Néhány nappal ezelőtt feltűnt Novisadon egy vámtisztviselőnek a pályaudvaron néhány bála áru. Megvizsgálva ezeket, látta, hogy ez a csempészett szövetből való. A vámhatóság a rendőrséggel karöltve megindította a nyomozást és ennek eredményeként a beogradi Adana és Nachmijás cégnél nagymennyiségű csempészett árut talált. A további nyomozás során még 39 bála csempészett árut találtak. A vámhatóság eddig 600.000 dinár pénzbírságot rótt ki azokra, akiknél ebből a csempészett áruból találtak.

Pótstrand a csatornánál

Vakmerő fürdőzők a Kralja Petra csatorna duzzasztójában

Alig egy hónappal ezelőtt, egy telepi kisfiú tragikus halálával kapcsolatosan követelték ehelyett, hogy a novisadi rendőrség szerezzen érvényt annak a tilalomnak, amely a Kralja Petra csatorna torkolatánál egy kis táblára festve ilyen rövid fogalmazásban olvasható:

„A fürdés tilos“

Figyelmeztetésünk óta néha feltűnik egy-egy rendőr a csatorna környékén, ilyenkor a fürdőzők el is tűnnek, de a rendőr távoztával a maguk életével nem sokat törődők egész csapata újra a csatornába veti magát. A fürdést különösen a csatorna zárt, s közel öt méter mély duzzasztójában találjuk életveszélyesnek annál is inkább, mert itt egy fuldoklót a lezárt zsákok miatt csónakon megközelíteni egyáltalán nem volna lehetséges. Ha az idejének kilencven százaléka nem törődik, a saját élete biztonságával, rendőrségnek kellene egy állandó posztal gondoskodni arról, hogy a kánikula ellen egyesek ne itt keressenek menedéket. A már különben is régi tilalomnak még egy újabb szerencsétlenség megtörténte előtt, a legsürgősebben érvényt kellene szerezni.

Hasszán Muftár hizik

Hogyan él börtönében a petrovaradini hármás gyilkosság tettese?
A vizsgálat még ma sem fejeződött be

A novisadi közönségnek még bizonyosan élénken él emlékezetében az az állati kegyetlenséggel elkövetett hármásgyilkosság, amelyet néhány hónappal ezelőtt követett el Petrovaradin déli kijárójától néhány lépésnyire Hasszán Muftár hetedik gyalogezredbeli közlegény. Mint ismeretes, Hasszánt kététheti üldözés után a Száva partján a csendőrség letartóztatta, Novisadra kísérte, ahonnan az érdeklődők százainak kísérete mellett átszállították a petrovaradini katonai fogdába.

Hasszán már az első napokban sem mutatott semmi megbánást. Cellájában állandóan énekelt, s a többhónapos fogság sem törte meg a gyilkos arnautát. Őreivel, ha erre alkalom adódik, gondtalan vidámsággal beszélget, nagy-szerű étvágya van, s a nemrégien még sovány, rosszul táplált ember teljesen elhízott. Hasszán beteges jókedve csak akkor tett el, amikor nemrégien látogatást tett cellájában a meggyilkolt két tiszt özvegye. A szerencsétlen sorsu két uriaszony alig szólott néhány szót a gyilkoshoz, amikor mindkettőt görcsös zokogás fogta el. A gyilkos egyetlen szó nélkül, komoran nézte a visszaemlékezés fájdalmában vergődő két asszonyt.

A vizsgálat egyébként még ma sincs teljesen befejezve. Az akták nagy része Beogradban van, s a borzalmas gyilkosság ügyét legkorábban ez év őszén tárgyalják le. Egészen bizonyos, hogy a háromszoros gyilkost a katonai bíróság halálra fogja ítélni. Néhány nappal ezelőtt egy inspicirózó tiszt a következő kérdést intézte a gyilkoshoz: — Bizonyosan halálra fognak ítélni. Nem félsz?

Hasszán Muftár vállonitva, egyked-

vűen felelt:

— Az Isten ebben az esetben is gondoskodik rólam...

Miután aligha hihető, hogy ez a kijelentés Hasszán Muftárnál mély valóságosságból fakadt, valószínű, hogy a gyilkos agyműködése éppenséggel nem normális, s talán beteg volt már abban az időben is, amikor minden ok nélkül elkövette a borzalmas hármásgyilkosságot.

Leszállították a Vajdaság adóját

A pénzügyi közegek átvizsgálhatják a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok üzleti könyveit

A Vajdaság ipari, kereskedelmi és gazdasági köreinek tiltakozása a túl magas adó ellen már elért némi eredményt. Az augusztus-október havi költségvetési tizenkettedekben a pénzügyminiszter már intézkedett az adó leszállítása ügyében.

Igaz ugyan, hogy ez a leszállítás a lehető legminimálisabb, de azért már is rést jelent az áttörhetetlen adófalon.

Augusztus elsejével megszűnik a vagyonadó után kivetett 15—120 százalékos pótdadó. Ugyancsak intézkedik a Vajdaság területén a községi pótdadók ügyében is, amennyiben megállapította, hogy mennyi lehet a maximális pótdadó. Házaknál a bruttó házbér 200 százaléka lehet a községi és 100 százalék a törvényhatósági pótdadó.

Ugyancsak leszállította a költségvetési tizenkettedekről szóló törvény a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok

adóalapjait is. Le fogják vonni az adóalapból a befizetett adót, továbbá a rezi költségekre fogják beszámítani a 60 százalékos háborús pótdadót, továbbá a forgalmi adót, rokkant adót és helyhatósági adókat. Ezzel szemben azonban kötelezi a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, hogy üzleti könyveikbe betekintést engedjenek a pénzügyi hatóságok kiküldötteinek, akik természetesen hivatalos titokként tartoznak megőrizni mindazt, amit a könyvek átvizsgálásánál találnak.

A kamarai pótdadó fizetése alól mentesítik mindazokat az új épületeket, amelyek mentesek az állami egyenes adó fizetése alól.

Mindezekre a törvényes rendelkezésekre vonatkozó végrehajtási utasítást a pénzügyminiszterium a legrövidebb időn belül ki fogja adni.

Abd el Krim békefeltétele

Teljes függetlenséget követel a rif-terület részére

Páris. Primo de Rivera táviratot intézett a francia kormányhoz, amelyben közli, hogy Abd el Krim egy küldöttje érkezett hozzá és kijelentette, hogy Abd el Krim csak akkor hajlandó béketárgyalásokra, ha a hatalmak elismerik a rif-terület teljes függetlenségét.

A marokkói harctérről azt jelentik, hogy egyes törzsek újból csatlakoztak Abd el Krimhez. Az ellenség néhány előretörési kísérletét a spanyol tüzérség és a repülők megakadályozták.

A spanyol front centrumában a főkelők hetedikéről nyolcadikára virradó éjjel visszavonultak, mert elfogyott a municiójuk. Kelaa környékén Abd el Krim ügynökei fokozott tevékenységet fejtenek ki.

A párisi Soir értesülése szerint francia kormánykörökben földadtak a marokkói háború gyors befejezésének reményét. Abban, hogy Abd el Krimmel békét lehessen kötni, sem Painlevé, sem Briand nem hisznek már, annál kevésbé, mert a spanyol és marokkói

emisszáriusok tanácskozásán a helyzet nem tisztázódott. Franciaországgal pedig Abd el Krim még érintkezésbe sem kíván lépni.

Ezért a francia vezérkar teljesen az offenzíva előkészítésének szenteli magát. Magát az offenzívát október közepe előtt kell befejezni, mert akkor az esős időszak kezdődik s ez a hadműveleteket lehetetlenné teszi.

Tetuanból érkezett jelentések szerint egész biztosra veszik, hogy Primo de Rivera offenzívát fog kezdeni. Ebben a száduékában Petain marsall jelenléte csak megerősítette Primo de Riverát. Arra számítanak, hogy az akció körülbelül tíz nap múlva kezdődik meg.

Ezzel szemben Londonból azt jelentik, hogy Marokkóban a rifek készülnek támadásra. Abd el Krim vezérkarában tárgyalásokat folytattak és már az egyes törzseknek ki is adták a parancsot, hogy új hadjáratra készüljenek. Azt hiszik, hogy a támadás Tetuan mellett a spanyol vonal ellen fog irányulni.

„Anglia villám tankokkal készül az örök békére“

London. Tizenkét éve, 1913. nyara óta nem voltak katonai hadgyakorlatok Angliában. A világháborúban nem kellettek, azután pedig tulnag volt talán a „békebiztonság“, főlölegessé váltak a haderő kipróbálásai. Ma a béke teljes berendezettségével élük már a brit-szigetek lakói életüket s ezért elmaradhatatlanok a békeévek híres lelkes angol manőverrel is. Angliában minden állami funkció ünnepe és így a hadgyakorlatok is bizonyos szertartásos mázt kapnak.

Ezek a manőverek pedig a sajtó egyhangú véleménye szerint szenzációsan hatalmasak és újszerűek lesznek. A hivatalos jelentés azt mondja, hogy béke dacára, pacifizmus dacára manőverekre azért van ma ismét szükség, mert a háborúban szerzett harcászati tapasztalatok elavultak s ma már sokkal finomabb, agyafurttabb, fölszerelt katonáskodásra van szükség.

A szeptemberi angol manővereken először próbálták ki a háború óta kidolgozott, újrendszerű harcászatot.

Francia részről Petain marsall vezér részt az angol hadgyakorlatokon, olasz

részről Diaz tábornok s az Egyesült-Államok is elküldi egy magasrangú hadvezérét. A déli és az északi hadsereg fognak összeütközni egy megválasztandó dombos vidéken s a gyakorlatok főfortélya a gyorsaság lesz. És a technika. Az emberanyag szerepe teljesen visszaszorult, még sokkal inkább, mint a háborúban, a katonák csak a gépészek, gyári munkások, sofőrök, kémikusok, elektrotechnikusok, szállítómunkások szerepét fogják játszani, míg a tiszték mérnökök, tudósok, detektívek szerepe a jövőben háborúban alig fog különbözni a bűrök és gyárak munkakörétől — csak épen sohasem fogják tudni, mikor repülnek légből. A jövő háborúba bevonul a mai gyáripár teljes adminisztrációja, a hadvezér a feltaláló lesz, a katonai szervező a „gazdasági igazgató“, a vezérkar a „mérnöki tanács“, a tiszték a mérnökök, az altisztek a gépészek s a közkatona a gyárimunkások.

Az őszi angol manőverben a katonák legfőbbje gyári munkazubbonyt kap, mert a gépekkel való folytonos érintkezésben ez a legfőbbkétebb öl-

tőzet. Soha nem látott repülőgépek vesznek részt a gyakorlatokon, a csapatokat leplező füstfejlesztőgépeket már most készítik, ugyiszintén a lángvetőtelepeket, meg a gázfejlesztő üzemeket is, a rádió hihetetlen fontos szerepet kap, nem is szólva az automobilokról, a hihetetlenül precíz gépfegyverekről (a legénységnek már nincs lőfegyvere, csak revolvere és három-négy emberként egy-egy gépfegyvere) — a szenzáció az új „villám tank“ lesz, az óriási sebességű csataszörny, mely az eddigi 4—5 kilométerrel vénszorgó tankok helyett kétszeres nagyságban, kétszeres felkészültségben — s nem kell mondani, hogy ötszörös tömegben 30 kilométeres sebességgel fog vágatni az ellenség felé és az ellenségen át.

Ezek a villám tankok keltették föl leginkább a franciák irigységét. Hir szerint több ezer darabot épített Anglia s mindegyikük gázfejlesztővel, lángvetővel, gépfegyverekkel lesz felszerelve s alkalmas arra, hogy 60 katonát bárhol tetszés szerint akár az ellenség háta mögött kivagonirozzon.

A lovasságok eltűntek. Helyébe a motorbiciklis osztagok kerültek.

Menetrend változás

a vajdasági vasuti vonalakon

A szubotici vasutigazgatóság vonalain augusztus 12-étől a következő változások lépnek életbe a menetrendben:

A Simplon-express rendszeresen megáll Borovo állomáson a vukovári utasok felvétele, illetve átszállása végett.

Az eddig csak Vinkovci és Dalj állomások között közlekedett 544. és 551. számú vonatok forgalmát kiterjesztették Bogojevoig.

A 8414—a. sz. vonat a Novisad—sombori vonalon tíz perccel előbb indul Novisadról, valamennyi állomáson csak egy perccel tartózkodik, kivéve Parabutyt, ahol 12 percig áll és Odzacsira este pontosan 18 óra 55 perckor érkezik. Odzacin csatlakozik Karavukovón át Bacska-Palánkára és Sontán át Apatinba. Somborba érkezik 20 órakor.

A Sombor—staribecseji vonalon közlekedő valamennyi vonat megáll Perinszállás megállóhelyen.

A Szubotica—Horgos—Sentai vonalon közlekedő 8117. számú vonat, amely Subotícáról 14 óra 10 perckor, Horgosról pedig 15 óra 29 perckor indul, Sentáról ezentul 32 perccel később fog Staribecsej felé indulni, hogy így csatlakozhassék hozzá a Pancsevo—becskerekéi vonat is.

A 7761. sz. tehervonat Pancsevo és Vrsac között ezentul nem szállít személyeket, helyette egy új személyvonatot vezettek be, amely vonat indul Pancsevóról 14 órakor és Vrsacra érkezik 16 53-kor.

Vilmos császár és Ferenc József filmen

„A világháború borzalmai“
Egy érdekes film Novisadon

A sajtó képviselői előtt tegnap este egy rendkívül érdekes filmet mutatott be a novisadi Korzó-mozi. A film, amely a newyorki „National Film“ készítménye ó- és újszövetségi allegorikus képek, majd pedig az ember-szeretetet prédikáló Krisztus bemutatása után az összes hódítókat bemutató a világháborúra tér át. A sok művészi szépség, drámai erő és rendezői zsenialitás közepette bántóan ütökzik ki az a tendencia, amely a sok háborús bestiálítás elkövetésével kizárólag a német hadsereget vádolja, amely állati kegyetlenséggel gázolt keresztül a védtelen és készületlen Belgiumon. A nagyjértékű film rendezője kétségtelesen elfelejtette, hogy a háború alatt minden frontnak megvoltak a hősei és megvoltak a felelőtlenjei. Ezen a súlyos szépséghibán túl is nagyérdekeségű ez a film, amely az elmúlt tíz év minden uralkodóját, hadvezérét és politikusát (Vilmos, Ferenc József, Wilson, Clemenceau, stb.) élethűen szerepelteti.

HIREK

Esti elmélkedés

*Rejtelmes Isten, ki a szemérmes Józsefet
A járaó börtönéből kivetted és jőő
[emberévé tevéd,
Ki a gyerek Dáviddal leültetted
A kérkedő Góliáth bozontos fejét,
S Danielt csodálatosan megvédelmezéd
A kemencében és az oroszán verembe',
Tehozzád kildtök én is a mélyből
Mindenki által elfeledve,
Tekints reám Atyám!*

*Im meg vagyok terhelve gyerekkorom óta,
Folytonos haldoklás énnékem az élet,
Szomorúság átkos köde ül szüntelen
[lelkemen
Ezen át csak az örök Nap látszik, amit
[remélek*

*Ó, mert csak a remény éltet engem,
Es az Isten hangtalan szava,
Amely szól hozzám gyötrelmes napon,
Tegnap szól hozzám csendes éjszaka:
Légy velem Atyám!*

*Sok-sok imámban kértelek téged,
Légy az én orvosom, Lelkek Orvosa,
Mert semmi az embernek az ő tudásd,
De a Te munkád mindig szent, csoda.
Bocsáss meg nekem, ha a sötétben járva
A bűnök törét nem kerültem el.
Végy ki engem a szenvedések iskolájából,
Most, vagy amint lelkémmel megelégedel.
De el ne hagyj Atyám!*

Bogyó Antal

— **A király Zagrebba utazik.** A horvát szokás augusztus 15-én, 16-án és 17-én nagy ünnepséget rendez, amelyen maga a király is meg fog jelenni. A kormány képviselője a szleten Rádics Pavle agrarreformminiszter lesz.

— **Javul Pasics állapota.** Karlsbadból jelentik: Pasics Nikola miniszterelnök állapota annyira javult, hogy tegnap már autósétát is tehetett Karlsbad környékén.

— **Lazarevics Vaszát nyugdíjazták.** Öfelsége, Maximovics Bóza belügyminiszter előterjesztésére nyugdíjazta Lazarevics Vaszát, a belügyminisztérium államvédelmi osztályának főnökét.

— **A képesített kömüves- és ács-mesterek egyesületének hivatalos közleményei.** A képesített kömüves- és ács-mesterek országos testülete kéri Varba Lajos, Tallos György, Beck József és Polacsek Nikodem kartársakat, hogy a folyó hó 13-án, csütörtökön este 8 órakor az Ipartestületben tartandó értekezleten okvetlen jelenjenek meg. — **A velükbecsereki alosztály** folyó hó 8-án megalakult. Elnök Merschbacher János, főtitkár Mattern Mihály, pénztáros Pányi János. — **Bácstopola** ezentul nem Szubotičához, hanem Novisadhoz tartozik. Szubotica és környékét Szentá adminisztrálja. Az elnökség. — **Kérjük azon kartársakat,** akik a palánkai kiállításra elakarnak jönni, jelentsék be szándékukat péntek délig. A titkárság.

— **Az ércaprópénz.** Augusztus 17-én tíz vagon ércből való két dináros érkezik Beogradba, amit Beograd, Zagreb és Ljubljana között fognak szétosztani, a két dinárosok második szállítmánya Bosznia és Hercegovina részére e hó végén érkezik meg, a harmadik szállítmány Szalonikibe érkezik és Nis, Szkoplye és Bitoly között osztják fel. Az egy dinárosok és 50 parások csak későbbben érkeznek meg.

— **Bibliák kiállítása Berlinben.** Berlinből jelentik: Reusst & Pollák könyvkereskedő cég különböző Bibliakiadásokból kiállítást rendez. Körülbelül nyolcszáz nyelven megjelent Bibliafordításokat talál itt a látogató. A Szentírás le van fordítva cigány nyelvre, frizlandi nyelvre, nyika-nyasszára, bengálra, kaffer, számi, kabil és sok más egzotikus nyelvre. Itt látjuk a bibliát szankszrit fordításban, japánban, kínai-ban, arabban, sziriai és etiopiai nyelven. Ezenfelül igen sok olyan Bibliakiadást lehet látni, amelyeknek egyik oldala héber, másik német, vagy jiddis, vagy orosz.

— **Nagy tűz Zsabalynon.** Tegnap délelőtti tűz tört ki Kissler zsabalyi ke-

reskedő házában, miután a házban 100 hordó benzin volt raktáron félő volt, hogy a tűz katasztrófális méreteket fog ölteni és ezért telefonon segítséget kértek a novisadi tűzoltóságtól. Novisadról az autótank háromnegyed óra alatt kiért Zsabalra, addigra azonban már lokalizálták a tüzet. A ház 25 méter hosszú tetőzete teljesen leégett. A kár 50.000 dinár.

— **Ruhatári jegyeket lopott.** Koncsár Lyubomir 21 éves glinaai származású pincér tegnapelőtt a pályaudvaron kivette Vanovics Györgye zsebéből a pályaudvari ruhatári jegyet és kivette a ruhatárból Vanovics podgyászát. Vanovics azonban meglátta Koncsárnál börtöndjét, mire ez feljelentette a pályaudvari rendőrségen, amely letartóztatta Koncsár Lyubomirt.

— **Ellopta társa gummikabátját.** Dosztán Sándor lakatossegéd, a Proctics garázs alkalmazottja néhány nappal ezelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy a garázból ellopták gummikabátját. Együttal közölte a rendőrséggel, hogy Nemegyi Sándor nevű barátja Takács Istvánon, aki szintén a garázsban dolgozott, látta kabátját. A rendőrség erre letartóztatta Takácsot, aki eleinte tagadta a lopást, tegnap azonban beismerete. A rendőrség átadja az ügyet a járásbírósnak.

— **Becsei tolvajok orgazdái** Novisadon. Krsztanovics Nikola becei cipészsegéd és Ognyanovics Mile földmives tizennégy nappal ezelőtt két betörést követtek el Sztari-Becsejen Horvácki Dancsika és Glavaski Joca házába, ahol különböző ruhaneműket loptak. Krsztanovics és Ognyanovics Novisadon adták el a lopott ruhaneműket. A becei rendőrség tegnap Novisadra szállította a betörőket, hogy felkutatassák az orgazdákat, de nem találták meg őket.

— **Lopás miatt letartóztatott lányok.** A novisadi rendőrség tegnap letartóztatta Kovács Emmát és Kovács Juliát, akiket a szubotičai rendőrség lopás miatt köröz.

— **Kérjük a zarándokokat,** a mai fontos megbeszélésen minél számszerűbben jelenjenek meg, este 8 órakor a Körben.

Levél Zemerinbe

Drága barátom János!

Kedves levelet kaptam ma tőled, Zemerinből. Azt írod benne, nagyon szeretnéd már olvasni becses soraimat, mert cirka másfél év telt el azóta, hogy utoljára válaszoltam neked, holott te, e hosszú másfél év alatt, minden héten megírtad nekem egy-egy levelet. Azt írod: tisztában vagy azzal, hogy én a levél-nemírásnak örökös, eljegyzett araja vagyok, valamint azzal, hogy életemben még ötnél több levelet nem irtam meg, ámbar megszámlálhatatlan tavasz van már a hátam mögött. Tudod tehát, hogy ritkán levelezek, ritkán, akáresak a ják: egy évben egyszer, tavasszal. Es hozzászoktál már ahhoz is, hogy esetről-esetre a legváltozatosabb kifogásokkal élek, amiért folyton válasz nélkül hagyom kedves leveleidet.

Jelen esetben szintén éltél a gyanuval, kedves barátom s így legújabb leveledhez — igen ravaszul — egy kellőmennyiségű bélyeggel felszerelt és a saját nevedre már előre megcimzett levelezőlapot mellékeltem, hogy ilyenformán kifogást ne találhassak kénytelen legyek neked válaszolni.

A számitásod be is vált, kedves barátom. A föladásra teljesen elkészített levelezőlap addig kellelte magát előttem, míg végre — mint a mellékelt ábra mutatja — tényleg rávetemedtem az írásra. Igaz, hogy pár sort írok csupán, de abban azután — okosat. Ezenel megdicsérték tehát ezért az életrevaló ötletedért. Egyben azonban megkérlek, hogy ha már odig viszed az előzetekességben, hogy vadszörz egy-egy lapot, azt felülbélyegzed és megcímezed előre, saját magadnak, csakhogy, végre, mégis levelet kaphass tőlem, ne állj meg féluton s tekintettel még Noé idejéből származó levélírási undoromra legközelebb tedd meg azt a szívességet is nekem, hogy mindjárt — ird is meg helyettem azt a lapot!

Földesdy József

— **Bécs legkövérebb és legsoványabb embere.** Bécsből jelentik: Vasárnap délután a Práterben versenyt rendeztek a főváros legkövérebb és legsoványabb emberei között. A verseny eredménye szerint az osztrák főváros legkövérebb embere Menger birközobajnok, aki száznegyven kilogrammot nyom, legsoványabb embere pedig Fiala Károly cukrászsegéd, aki kétszáznegy centiméter magas és sulya csupán negyvenkilogramm.

— **A natalincsei családirtás egyik tettese valloft.** Annak idején megírta a Délbácska, hogy a Kragujevac közelében fekvő Natalincén borzalmas tömeggyilkosság történt, — kiirtottak egy családot. Dimitrijevic kereskedő, a felesége, felnőtt tanár fia és menyevoltak az áldozatok, akikkel a tettesek bestiális kegyetlenséggel végeztek. A nyomozást nagy apparátussal indították meg a büntügyi hatóságok és már másnapra eredményt produkáltak. Letartóztattak több vándor zenészt, akiknek bűnössége mellett alapos gyanuokok szóltak. Bár mindegyikük tagadta a szörnyű bűnt, hogy a családirtásban résztvevő volna, mégis valamennyiüket őrizetben hagyták és átadták őket a kragujevaci ügyészség fogházának. Az egyik vizsgálati fogoly, aki már napok óta igen nyugtalanul viselkedett, az éjjel megkérte őt, hogy vezesse a vizsgálóbíró elé, mert beismerő vallomással könnyíteni akar lelkiismeretén. A vizsgálóbíró erre felkeltették és hivatalába hívták, ahol reggelig folyt Petrovics kihallgatása. A gyilkos beismerete, hogy ő és fogságban levő társai követték el a tömeggyilkosságot. Állandó látomásai voltak éjjelente, álmában megjelentek előtte a meggyilkoltak, gyötrelmeit nem tudta tovább elviselni, azért határozta el, hogy inkább könnyít lelkiismeretén és bevallja bűnét. Vallomása értékes adatokat szolgáltatott a további nyomozáshoz.

— **Három nap alatt Európa körül — repülőgépen.** Párisból jelentik: Arrachart híres francia repülő, aki már több repülőbravurjával magára vonta a figyelmet, hétfőn hajnali három órakor utra kelt Coublay repülőteréről, hogy körülrepülje Európát. Arrachart kíséretében csak Carol mechanikusa utazott. A francia repülő három nap alatt akarja körutját megtenni. Az utvonal Konstantinápolyon, Moszkván és Koppenhágán keresztül vezet és a repülés végcélja ismét Páris. A repülőgép esős és viharos időben startolt, azonban idáig a rossz időjárás nem zavarta meg a programot. Ma már Tuniszból érkezett Párisba jelentés arról, hogy 11 órakor átrepült a francia Európarepülő a város fölött.

— **Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában.** Az állami fiu polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és évvizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beiratások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

— **A molgunarasi templom felszentelése.** A molgunarasi új rom. kath. templom felszentelése nem aug. 15-én, hanem szeptember 8-án Kisasszony napján lesz.

(x) **A Stara kanjzjai** rom. kath. zárdai leánynevelő intézet polgári és elemi iskolai bennlakó növendékeket vesz föl az 1925—26. tanévre is. Prospektust készséggel küld az intézeti főnöknek. (1398—1—0)

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Zeljeznicka (Petőfi) ul. 38. szám.
Összecsukható v a s á g y a k, sparherdek, gyermekkoecsik legolcsóbb árban kaphatók. - Nikkelez. - Galvanizoz.

Őszi-téli divatiapok

megérkeztek és kaphatók
Kardos lapterjesztő vállalatnál,
Novisad, Kr. Petra u. 19.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzűterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Sport

Uj athlétikai egyesület alakul

Amikor 1914-et irtunk városunkban az athletika olyan fokon állott, hogy remélni lehetett a tömegsport létrejöttét. Az emberanyag, pálya, felszerelés, megértő, áldozatrakész közönség: minden meg volt.

Az áldozat, amelyet a közönség hozott, a munka, melyet a sportot értő vezetőségek és vezetők végeztek és az eredmények, amelyeket az athléták elértek, a szeretet, a megértés és megbecsülés jegyében születtek. Rang, felekezet és nemzetiségre való tekintet nélkül ez a régi közönség, azok a régi vezetők, azok a régi athléták máig is a szeretet, a megértés és megbecsülés bizonyos nemével, az összetartozandóság magas fokával egymás mellett állanak és a baráti, a pajtási viszonyt fenntartják. Ugyanugy, mint azelőtt.

A háboru után a sportegyesületek célit tévesztve, tudva és akarva, avagy nem tudva és nem akarva letértek arról az útról, amely a fent említett célokhoz vezet. Egész nyiltan és egyenesen, szókimondva meg kell állapítani azt, hogy a sportegyesületekben a jelenben működő vezetők közül még fele részben sincsen hozzáértő szakember. Mi ennek a következménye? Az, hogy a másik fél a hozzáértő másik fele teljesen félreállana és ugyszólván teljesen átengedik a hozzá nem értőknek a vezetést. És mi az eredménye annak, hogy a sportot a hozzá nem értők vezetik? Ennek az az eredménye, hogy Novisadon nincsen egészséges sportélet. Megdönthetetlen igazság és hogy az, a tények dokumentálják.

Avagy nem?

Ha nem így van, kérdezzük hol van az athletika? Hol van a Duna lágy ölében a vizi sport, hol van a boxoló sport, hol van a vívó, hol van a téli sport? Hogy egyletenként 2—2 csapat működik, hogy az egyik egyletben egyik embernek a szorgos ambíciója következtében birkóznak, hogy a regattások nagy vízi tempóval regattáznak, hogy a tenniszesezők modern pályát építettek, versenyeznek és győznek, azt tudjuk.

De tudjuk azt is, hogy egyetlenegy sportegyletnek nincsen teljes athlétikai felszerelése és látjuk azt, hogy ha már tenni akarnak valamit és csinálnak valamit, rosszul csinálják.

Tudjuk azt is, hogy akkor, amikor megigérik, hogy az athlétikát felkarolják, ők maguk is tudják, hogy azt nem tudják felkarolni.

Mindent tudunk és tisztán látunk. Eppen ezért és azért is, mert tudjuk és ösmerjük az egyletek anyagi helyzetét, nem számíthatunk arra, hogy az athlétikai sportok financiaális részt azoképp vállalhatnák, amiként arra szükség van.

Mi régi, 35—40 évi sportmultra visszatekinthető a szeretet, a megértés és megbecsülés alapján állók megmagszervezzük a megszervezendőket, magunk köré csoportosítjuk a sportot kedvelő ifjuságot igénybe fogjuk venni a magunk és az athlétikát kedvelő közönség zsebéből és csinálunk egy tisztán könnyű és nehéz, vízi és téli sporttal foglalkozó sportegyletet, melynek tagja lehet mindenki nemzetiségre, vallásra és foglalkozásra való tekintet nélkül. És akkor az athletika nem csak volt, hanem lesz.

Előre bocsájttuk azt, hogy távol áll tőlünk a szlpkázási rendszert bevezetni és nagyon örülnénk annak, ha azok az egyletek, amelyek az athlétikát üzni óhajtták, szakszerűen üznek.

Mi csak egyet állítunk és pedig azt, hogy mi teljesen szakszerűen és meleg odaadással fogunk dolgozni. Megbízásból

Lappy Vilmos

A subotičai alszövetség adminisztrációja ugylátszik nem tartozik a legkiválóbbak közé. Az utóbbi hetek-

ben novisadi alakulatokkal folytatott levélbeli tárgyalásokat, amelyek kapcsán a sportszerűségéről és őszinteségéről nem a legjobb bizonyítványt állította ki. Igaz, hogy ott mostanában nagy veszekedések vannak a tisztikarban és ez ráveti árnyékát az alszövetség adminisztrációjára, mint az alája rendelt csapatok magatartására is. A legutolsó hetekben ittjárt subotici kerületbeli csapatok főképpen a SAND meg a verbázi SC olyan fegyelmetlen és modortalan magatartást tanúsítottak, hogy mellettük a mi egyesületeink a sportszerűség és korrektség mintaképei lehetnének.

Tőzsde

Aug. 12	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.25	—	—
Zürich	—	1086.—	1087.50
Newyork	515.25	55.85	55.85
London	25.03	271.25	271.50
Páris	24.10	260.50	264.—
Milano	18.60	201.50	201.75
Prága	15.275	165.50	165.9/8
Berlin	—	1330.—	1332.—
Budapest	0.00727	0.0788	—
Brüsszel	23.25	251.—	—
Bécs	—	0.0787	0.0786
Bukarest	2.75	—	—
Amsterdam	—	—	2250.—
Szofia	—	—	—
Krisztánia	—	—	—
Szalónki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 12, 5 óra

Beograd	179.75	Prága	296.25
London	485.50	Berlin	2380.—
Páris	466.50	Bécs	14.—
Milano	361.—	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	52.50
Brüsszel	450.—	Athén	—
Amsterdam	4022.—		

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 12, 5 óra

Buza	Tengeri
Szeptember 161.50	Szeptember 106.50
December 159.3/8	December 89.1/8
május 1926 163.3/8	május 1926 91.1/8

Irányzat: buza, tengeri bizonytalan (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 augusztus 12. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai uj duplikát kassza	kötés 282.50-285, 300 mm
bácskai uj VIII, duplikát kassza	kötés 285.—, 1600 mm
bácskai uj tiszta hajó	kötés 289.—, — mm
bácskai uj 77-78, 2 1/2 duplikát kassza	kötés 280.—, 100 mm
szerémi 76-77, 2 1/2 duplikát kassza	kötés 277.50, 500 mm
Árpa	
szerémi 64-65, duplikát kassza	kinálat 200, 100 mm
Zab	
bácskai Subotica duplikát kassza	kötés 170.—, 300 mm
Tengeri	
bácskai VIII, duplikát kassza	kötés 190.—, 400 mm
bácskai fővonal duplikát kassza	kötés 187.50-190, 600 mm
bácskai VIII-IX, duplikát kassza	kötés 190.—, 500 mm
bácskai IX, duplikát kassza	kötés 190.—, 200 mm
bácskai Sombor vidéki	kötés 191.—, 200 mm
bácskai dunai hajó	kötés 197.50, 1500 mm
bánati tamischi hajó	kötés 205.—, 3000 mm
szerémi duplikát kassza	kötés 190.—, 100 mm
szerémi rumai paritás	kötés 192.50, 100 mm
Buzaliszt	
bácskai nullás g	kinálat 460
bácskai nullás basiss g	kötés 460.—, 100 mm
bácskai 6. számú főzöliszt	kötés 300-305.—, 600 mm
bácskai 6. számú kenyérliszt	kötés 295.—, 100 mm

Buzakorpa
bácskai gabona duplikát kassza
kötés 150.—, 100 mm
Irányzat:
gabonánál csendes, különben változatlan

AUGUSTUS

13

Csütörtök

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralevőben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kamencicai hajójának új menetrendje.
Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamencicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	243
Augusztus 2-án	—	257
Augusztus 3-án	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390

Piaci árak augusztus 12-én:

Vágómarha Ia	—	9.50—10.50
Borju	—	13.—14.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4-6 hetes	—	—
Bárány	—	10.—12.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatal lud párja	—	80.—100.—
Kacsa párja	—	45.—55.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	30.—45.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	—60.—70
Szalma	—	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

BUTOROZOTT LAKÁS kiadó Petar Zrinyi u. 23. 1444—1—3

KISEBB-NAGYOBB helyiségek MŰHELY-NEK vagy RAKTÁRNAK kiadók Futaki ut 70. szám. 1454—1—2

HÁLÓSZOBA és egyéb BUTOR ELADÓ Streljačka (Lövész) u. 10. 1458—1—2

ELADÓ egy acetilen (Karbid) gázvilágító-készülék 25—30 lángra, csővezeték és lámpákkal, Guba Józsefnél, Bačka-Topolán. 1457—1—2

HIRDETÉSEK

Eladó

Gyermekágy, Cheston és egy ruhaszekrény. Bővebbet: **Dosztájn, Futaki u. 30.** 1446—1—0

A Singer varrógépraktár

novisadi fiókjának Mileticseva u. 4. sz., szüksége van egy

elárúsító nőre,

akinek cirilül és horvátul írni kell tudni, továbbá szerbül és magyarul beszélni. Feltételek megtudhatók a fiókban. 1449—1—3

Egy vagy két diákleányt teljes ellátásra

elfogad egy uri család, zongora-használattal. Cim: **Schmolka hirdetőirodában** Novi Sad, Futoški 1460 put 2. 1—1

Eladó.

Haláleset és előrehaladott életkor miatt **házaam**, régen fennálló **szatócsüzlettel** együtt, italmérsi engedéllyel, **lakással**, kedvező feltételek mellett **eladó**. Biztos egzisztencia! Novi Sad, Magyar utca 40.

Schmidl Antal.

MOTORBICIKLI

3 1/2 lóerős teljes jókarban 4800 dinárért eladó, **Bana Jelašića u. 6.** 1—1

Alkalmi vétel.

Elutazás miatt eladó egy ujonnan berendezett **vegyeskereskedés** Novisad egyik legforgalmasabb utcájában. — Cim a kiadóhivatalban. 1429-1-3

Jobb házból való fiut műkertetészetembe

tanoncznak

felveszek.

Begovits István

Novisad, Futoski put 113. szám.

Irodának vagy műhelynek alkalmas

szoba kiadó.

Kralja Petra u. 19. szám.
Utolsó ajtó az udvarban.

Tanulóleány

felvétetik szerb és német nyelvtudással. Cim:

Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoski put 2. 1459—1

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre írjanak, Póstaftók szám 75

818-0

1-2 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg fürdőszobával, új vagy régi házban keresek, azonnalra vagy szeptember hónapra. Ajánlatok

„Ujságíró“ jellegre

a „Délbácska“ kiadóhivatalába kéretnek. Ugyanott az igénylő címe is megtudható.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska u. 17. Željeznička u. 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL
Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva (Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Új szalmarzó, törekrázó tengelyek és fémcspagyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban. 740—1—3

Egy nagyforgalmu péküzlet

f. évi október hó 6-ára bérbeadó. űv. Tóth Jánosné, Temerin 872.

MAKULATURA!

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában,
Kralja Petra u. 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)